

Dosarul nr. 1ra-1007/2022
1-17004396-01-1ra-11072022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie

judecând, fără citarea părților recursurile ordinare, declarate de către avocatul Covaliov Vitali în numele părții vătămate Aladov Vitali și de către inculpatul Vlah Ilia prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 martie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Vlah Ilia xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 24.10.2017-17.09.2021;

2. Instanța de apel: 26.10.2021-23.03.2022;

3. Instanța de recurs: 11.07.2022-01.11.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat sediul Central din 17 septembrie 2021, Vlah Ilia a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub forma de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 200 (două sute) ore.

Potrivit prevederilor art. 186 alin. (6) pct. 2) Cod de procedură penală, art. 88 alin. (3) Cod penal, în termenul de executare de către Vlah Ilia a pedepsei sub forma muncii neremunerate în folosul comunității a fost inclusă perioada aflării persoanei sub arest la domiciliu pe un termen de 25 de zile, de la 14 iulie 2017 până la 08 august 2017, aplicată în baza încheierii judecătoriei Comrat din 17 iulie 2017, calculându-i-se o zi de arest preventiv pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

A fost admisă parțial acțiunea civilă fiind dispusă încasarea de la Vlah Ilia în beneficiul lui Aladov Vitali 10 000 de lei în calitate de compensație pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune.

În rest, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea civilă a lui Aladov Vitali către Vlah Ilia privind încasarea prejudiciului material și moral.

A fost admis demersul procurorului și s-a dispus încasarea de la Vlah Ilia în contul statului cheltuielile de judecată suportate pentru efectuarea expertizei judiciare complexe balistice și fizico-chimice, precum și expertizei balistice judiciare, în quantum total de 5880 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, potrivit rechizitoriului, inculpatul Vlah Ilia, se învinuiește în aceea că, el la 14 iulie 2017, aproximativ la ora 10:55, aflându-se la marginea sud-vest a mun. Comrat, pe teritoriul terenurilor agricole, xxxxx, cu o mulțime de oameni, intenționat, din motive huliganice, folosind un pistol de luptă, de model xxxxx., a împușcat în aer o singură dată, prin ce a încălcat grosolan ordinea publică, iar apoi s-au tras două focuri de armă în caroseria mașinii, de model „Toyota Prado”, xxxxx, în cabina căreia se afla domnul Aladov Vitali, în urma cărui fapt ultimului i-au fost cauzate suferințe psihice (morale), iar caroseria autoturismului indicat a primit deteriorări tehnice.

Astfel, acțiunile lui Vlah Ilia formează componenta infracțiunii prevăzute la art. 287 alin.(1) Cod penal- huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită (ținând cont de Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 287 alin.(1) Cod penal nr. 25 din 12.08.2021) .

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel*, de către partea vătămată Aladov Vitali prin care a solicitat casarea sentinței primei instanțe și emiterea pe cauză a unei noi hotărâri, prin care lui Vlah Ilia pentru comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal să-i fie stabilită pedeapsă cu închisoare.

În motivarea apelului partea vătămată a indicat că:

- instanța de judecată a apreciat obiectiv că acțiunile comise de către Vlah Ilia, de fapt reprezintă prin sine acțiuni intenționate, ce încalcă ordinea publică, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea armei pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății, adică, este vorba despre huliganism agravat, și prin urmare, comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal;

- în același timp, recalificarea acțiunilor lui Vlah Ilia efectuată de către prima instanță de la alin. (3) art. 287 Cod penal la alin. (1) art. 287 Cod penal, este neîntemeiată, ce a dus după sine la aprecierea incorectă a gradului de pericol public al infracțiunii săvârșite de inculpat și la aplicarea necorespunzătoare a pedepsei penale;

- învinuirea oficiala înaintată lui Vlah Ilia, formulată atât în ordonanță de atragere în calitate de învinuit, cât și în rechizitoriu nu a fost schimbată, corectată și nici modificată;

- temeiul și modul de modificare a acușării în ședința de judecată, sunt reglementate de art. 326 Cod de procedură penală, conform prevederilor alin. (2), care în caz dacă au apărut circumstanțe noi care vor influența încadrarea juridică a învinuirii aduse lui urmează a fi întocmită o nouă acușare și înaintată față de inculpat;

- în cazul examinat, o nouă acușare nu a fost întocmită de către procuror și respectiv lui Vlah Ilia nu i-a fost înaintată;

- afirmațiile procurorului exprimate în cadrul dezbaterilor sunt neîntemeiate și vădit ilegale, urmărind obiectivele de bază sus menționate, în opinia apelantului, nu pot fi considerate ca o negare parțială de la acușare sau modificarea acesteia;

- instanța de judecată, ținând cont de neschimbarea acuzației înaintate oficial și de absența unei noi acuzații cu privire la săvârșirea unei alte infracțiuni de către inculpatul Vlah Ilia, nu era în drept să ia în considerație exprimările procurorului la etapa dezbaterilor judiciare ca refuz parțial de la învinuire, mai mult ca atât, însăși instanța de judecată consideră că, este vorba despre săvârșirea huliganismului agravat, urma să stabilească pedeapsă penală conform calificării acțiunii în baza art. 287 alin. (3) Cod penal;

- argumentul instanței privind caracterul exhaustiv al cerințelor înaintate privind încasarea compensației pentru prejudiciul moral și totodată suficiența încasării în beneficiul său a despăgubirii prejudiciului moral în mărime de 10000 lei și proporționalitatea acestuia și corespunderea naturii și gravității suferințelor psihologice suferite este nefondat, nu este bazat pe careva explicație obiectivă și contravine circumstanțelor cauzei, cercetate în cadrul judecării cauzei;

- instanța de judecată nu a apreciat în mod absolut gravitatea cauzării suferințelor fizice și psihice și a consecințelor acestora, suferite de acesta în calitate de parte vătămată de la acțiunile infracționale ale inculpatului;

- instanța de judecată nu a apreciat în mod corespunzător circumstanțele producerii unor suferințe morale semnificative, constatate și confirmate prin probe referitoare la obiectul probării, și prin urmare cauzarea unui prejudiciu moral semnificativ, care au fost cu siguranță supuse luării în considerație și evaluării pentru soluționarea corectă și obiectivă a litigiului și stabilirea despăgubirii echitabile și proporționale pentru prejudiciul moral cauzat;

- în ceea ce privește cererea de despăgubire pentru prejudiciul moral, apelantul a reținut că, mărimea despăgubirii pentru cauzarea prejudiciului moral urmează a fi rezonabilă și urmează a fi determinată ținând cont de natura acțiunilor pârâtului, de gradul și formele de încălcare a drepturilor personale nepatrimoniale, consecințele sociale pentru persoană, gravitatea și durata suferințelor psihice sau fizice, cauzate persoanei, proporționalitatea despăgubirii acordate cu caracterul și gradul prejudiciului cauzat, gradul de satisfacție posibilă a părții vătămate cu despăgubirile oferite și alte circumstanțe care au importanță la cauză.

- la stabilirea cuantumului despăgubirii pentru cauzarea prejudiciului moral, instanța ar fi trebuit să țină seama de natura acțiunilor inculpatului, de consecințele acestora, care sunt ireversibile și irevocabile, de gravitatea suferințelor psihice și consecințele acestora și alte circumstanțe.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 martie 2022 a fost admis apelul, casată sentința în partea stabilirii pedepsei în baza art. 287 alin. (1) Cod penal și în partea confiscării speciale cu emiterea a unei noi hotărâri în această parte, prin care Vlah Ilia a fost liberat de la executarea pedepsei în baza art. 287 alin. (1) în baza art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Pistolul de model xxxxx precum și cartușe în cantitate de 9 bucăți, calibrul 9 mm, ce se află la păstrare la Inspectoratul de Poliție Comrat urmează a fi transmise după apartenență proprietarului.

În rest, sentința primei instanțe a fost menținută.

3.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de judecată ținând cont de refuzul parțial al procurorului de la învinuirea înaintată inculpatului Vlah Ilia în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și demersul procurorului privind recunoașterea lui Vlah Ilia vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, a dat o apreciere corectă probelor administrate și prezentate de către părți și întemeiat a ajuns la concluzia de recalificare a acțiunilor inculpatului Vlah Ilia recunoscându-l vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal din următoarele considerente.

Discutând esența apelului depus al părții vătămate Aladov Vitali instanța de apel a menționat că, argumentele acestuia precum că, în acțiunile inculpatului Vlah Ilia lipsesc semne constitutive ale infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, și se prevăd semne constitutive ale infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, sunt neîntemeiate.

Instanța de apel analizând probele cercetate din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, a considerat că instanța de judecată ținând cont de refuzul parțial al procurorului de la învinuirea înaintată lui Vlah Ilia în mod întemeiat a ajuns la concluzia că în acțiunile lui Vlah Ilia sunt prezente elementele componente ale infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal din următoarele motive.

Instanța de apel a menționat că vina inculpatului se confirmă prin declarațiile însuși a inculpatului Vlah Ilia, depuse în ședința de judecată cât și prin declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată la inițiativa procurorului și la inițiativa a însuși inculpatului, inclusiv martorilor care sunt colaboratorii poliției: Stoinov S., Neagu D., Garaba V., Mihailov D., Calpacci S., Iachimov V., Avtutov S., Sivoglo D., Vlah V.

Astfel, din declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată instanța de apel a reținut că, martorii direct au confirmat acel fapt, că Vlah Ilia la 14 iulie 2017, aproximativ la ora 10:55, aflându-se la marginea sud-vest a mun. Comrat, pe teritoriul terenurilor agricole, xxxxx, cu o mulțime de oameni, intenționat, din motive huliganice, folosind un pistol de luptă, de model „xxxxx”, a împușcat în aer o singură dată, prin ce a încălcat grosolan ordinea publică, iar apoi s-au tras două focuri de armă în caroseria mașinii, de model „Toyota Prado”, xxxxx, în cabina căreia se afla partea vătămată Aladov Vitali, în urma cărui fapt ultimului i-au fost cauzate suferințe psihice (morale), iar caroseria autoturismului indicat a primit deteriorări tehnice.

Acest fapt este confirmat prin materialele scrise ale dosarului penal și anume: - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 14 iulie 2017 (Vol.I, f.d. 13-18); - procesul-verbal de cercetare a autoturismului „Toyota Prado” (Vol. I, f.d. 20-21); - procesul-verbal de cercetare din 16 iulie 2017, în cadrul căruia a fost examinat pistolul xxxxx (Vol. I, f.d. 42); - copia permisului de deținere a armelor eliberat pe numele lui Vlah Ilia (Vol. I, f.d. 88); - raportul de expertiză balistică judiciară și fizico-chimică

nr. 34/12/1-R-4625 din 28.08.2017 (Vol. I, f.d. 112-114); - raportul de expertiză balistică judiciară nr.34/12/1-R-4600 din 24 august 2017 (Vol. I, f.d. 120-127).

Astfel, instanța de apel a considerat că, prin acțiunile inculpatului Vlah Ilia într-adevăr a fost încălcată ordinea publică.

Dând o apreciere juridică a conformității acțiunilor lui Vlah Ilia și semnelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 287 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a reținut concluzia primei instanțe că, acțiunile lui Vlah Ilia constituie componenta huliganismului - infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat, că acțiunile menționate ale lui Vlah Ilia, săvârșite de către acesta la 14 iulie 2017 poartă un caracter intenționat, au fost săvârșite cu încălcarea ordinii publice și acestea diferă după conținutul său de obrăznicie deosebită.

Cele indicate mai sus, la rândul lor, sunt confirmate prin faptul că inculpatul Vlah Ilia, aflându-se într-un loc public în care se aflau și persoanele civile, precum și un număr mare de colaboratori ai poliției care s-au deplasat la locul unde împrejurările de fapt indicate în acuzație au avut loc, în baza plângerii însuși inculpatului Vlah Ilia, în ciuda acțiunilor întreprinse de polițiști, în baza împuternicirilor legale care le-au fost acordate, care au fost orientate spre curmarea acțiunilor lui Aladov Vitali de prevenire a lui Vlah Ilia de la recoltarea grâului, a folosit un pistol de luptă de model „Baical-442” pe care îl deținea în mod legal și a tras trei focuri pentru a-l intimida pe Aladov Vitali, precum și în scopul producerii unor deteriorări autoturismului ce îi aparține cu drept de proprietate lui Aladov Vitali.

Totodată, instanța de apel a menționat că, în cazul examinat, prima instanță nu era în drept să califice acțiunile lui Vlah Ilia drept huliganism agravat prevăzut la art. 287 alin. (3) Cod penal, întrucât în ședința de judecată procurorul în această parte a refuzat de la învinuirea anterior înaintată lui Vlah Ilia de la săvârșirea infracțiunii - și anume în partea referitoare la calificarea juridică a acțiunilor penale ale lui Vlah Ilia, ca fiind săvârșite cu aplicarea armei. În caz contrar, instanța ar fi depășit limitele învinuirii definitive formulate în privința inculpatului Vlah Ilia, ceea ce este inadmisibil.

Luând în considerație circumstanțele menționate, instanța de apel a considerat că, prima instanță în mod întemeiat a conchis că, pentru săvârșirea infracțiunii penal pedepsite sus menționate, Vlah Ilia urmează a fi tras la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei pentru săvârșirea acestei infracțiuni.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Vlah Ilia în baza art. 287 alin. (1) Cod penal a luat în considerație atât gradul pericolului social al acțiunilor inculpatului, datele despre persoana inculpatului, și anume că el la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d. 84, vol. I), fără antecedente penale (f.d. 87, vol. I), nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru (f.d. 92², 93², vol. I), prezența circumstanțelor atenuante și lipsa circumstanțelor agravante, comportamentul acestuia în timpul și după săvârșirea infracțiunii, care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Astfel, instanța de apel a considerat că, prima instanță în mod întemeiat i-a stabilit inculpatului Vlah Ilia pedeapsa pentru infracțiunea comisă, prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal sub forma muncii neremunerate în folosul comunității pe un termen de 200 (două sute) de ore.

În lumina celor expuse, instanța de apel a ajuns la concluzia că, pedeapsa stabilită inculpatului Vlah Ilia de către prima instanță în baza art. 287 alin. (1) Cod penal reieșind din circumstanțele cauzei corespunde criteriilor generale de individualizare a pedepsei (art. 75 Cod penal) și este proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii și va da posibilitate de corectare și reeducare a vinovatului, luând în considerație principiul umanismului al pedepsei penale, prevăzut de art. 4 Cod penal și prevederile art. 61 Cod penal, precum și pentru atingerea scopului pedepsei penale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Aladov Vitali prin care a solicitat încasarea de la inculpatul Vlah Ilia prejudiciul material și moral, comis prin infracțiune în mărime de 500 000 de lei instanța de apel a considerat că, prima instanță în mod întemeiat a ajuns la concluzia de a admite parțial cerințele acțiunii părții vătămate.

Reieșind din circumstanțele cauzei, apreciind nivelul suferințelor fizice și psihice cauzate, instanța de apel a considerat că, prima instanță în mod întemeiat a încasat de la inculpatul Vlah Ilia în beneficiul părții vătămate Aladov Vitali suma în mărime de 10 000 de lei în calitate de compensare a prejudiciului moral. Această compensație instanța de apel a considerat-o proporțională gradului satisfacției posibile prin compensarea acordată părții vătămate și prin necesitatea restabilirii echității sociale.

Luând în considerație circumstanțele indicate, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate argumentele apelantului despre faptul că instanța de judecată nu a apreciat prejudiciul moral cauzat, precum și nu a adus argumente referitor la suma prejudiciului, în legătură cu ce hotărârea judecătorească în partea încasării compensației prejudiciului moral este întemeiată.

În același timp, instanța de apel a considerat că, sentința primei instanțe urmează a fi casată în partea stabilirii pedepsei cu confiscarea specială în baza art. 287 alin. (1) Cod penal cu emiterea pe cauză a unei noi hotărâri prin care Vlah Ilia să fie liberat de la executarea pedepsei în baza art. 287 alin. (1) Cod penal în baza art. 2 Legii RM privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Or, pe 17 martie 2022 în cadrul desfășurării ședinței de judecată partea apărării a depus cerere privind aplicarea în privința inculpatului Vlah Ilia a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată instanța de apel a reținut că, inculpatul Vlah Ilia a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, în legătură cu ce a solicitat aplicarea în privința sa prevederile Legii Republicii Moldova privind

amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021 (vol. II, f.d. 157-158).

După cum rezultă din materialele dosarului, inculpatul Vlah Ilia se învinuiește în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, care conform art. 16 Cod penal se referă la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Instanța de apel a considerat că, în privința lui Vlah Ilia nu există limitări pentru aplicarea actului de amnistie, indicate în art. 6 Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

În contextul celor menționate, luând în considerație recunoașterea vinei de către inculpatul Vlah Ilia și lipsa limitărilor prevăzute de art. 6, instanța de apel a considerat posibilă aplicarea față de inculpat prevederile art. 2 Legii RM privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

4. Decizia instanței de apel este atacată, cu *recurs ordinar* de către avocatul Covaliov Vitali în numele părții vătămate Aladov Vitali și de către inculpatul Vlah Ilia.

4.1 Avocatul Covaliov Vitali în numele părții vătămate Aladov Vitali indicând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În motivarea recursului avocatul indică că:

- fapta comisă de inculpatul Vlah Ilia întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) și art.27, art. 145 alin.(1) Cod penal;

- prima instanță și instanța de apel au ignorat principiile generale ale procesului penal, la examinarea cauzei, acceptând fără a da o apreciere tuturor probelor în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, concluziile procurorului, privind existența elementelor infracțiunii, prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal.

4.2 Inculpatul Vlah Ilia indicând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea sentinței și a deciziei în partea încasării în contul bugetului de stat suma de 5880 de lei, suportate în legătură cu efectuarea expertizelor cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care demersul procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată să fie respins ca neîntemeit.

În motivarea recursului inculpatul indică că:

- prima instanță, la fel și instanța de apel corect au ajuns la concluzia privind calificarea acțiunilor conform art.287 alin.(1) Cod penal fiind exclus semnul de calificare: „cu folosirea armelor”, deoarece de la semnul de calificare indicat care este pedepsit penal huliganismul agravat a refuzat și procuror în demersul dezbaterilor judecătorești pe dosarul penal, iar instanțele nu sunt în drept să depășească limitele acuzării definitive prezentată inculpatului;

- conform art.229 Cod de procedură penală încasarea cheltuielilor de judecată sin contul inculpatului este posibilă numai în cazul vinovăției persoanei în săvârșirea acțiunilor incriminate;

- cheltuielile în mărime de 5880 lei, suportate în legătură cu efectuarea expertizelor în niciun fel nu este legată cu acțiunea, în care este recunoscut vinovat în baza art.287 alin.(1) Cod penal, or semnul calificării „comise cu folosirea armelor” a fost exclus din învinuire;

- în rezultatul expertizei dactiloscopice, efectuate, la fel nu este stabilită existența amprentelor sale asupra obiectelor studiate și aceasta în niciun fel nu este legat cu acuzarea împotriva sa;

- suma în mărime 5880 de lei este pentru el este semnificativă, nu are loc de muncă, este persoană cu dizabilități și unicul său venit este pensia pe care o primește în valoare de 1000 de lei.

5. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod procedură penală, procurorul, avocatul Covaliov Vitali în numele părții vătămate Aladov Vitali și inculpatul au depus referință.

5.1 Procurorul pledează pentru rejudecarea cauzei în instanța de apel, invocând că, la examinarea cauzei instanța de apel nu și-a conformat soluția prin prisma art. 414 Cod de procedură penală, la soluționarea chestiunii privind încetarea procesului penal cât și la argumentele invocate de partea vătămată și respectiv nu a fost soluționat fondul cauzei.

5.2 Avocatul Covaliov Vitali în numele părții vătămate Aladov Vitali în referință pledează pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, fapta comisă de inculpatul Vlah Ilia întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) și art.27, art. 145 alin.(1) Cod penal.

5.3. Inculpatul în referința depusă pledează pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că, în partea recalificării acțiunilor de la art. 287 alin.(1) la art.287 alin.(3) Cod penal, instanța de apel a motivat imposibilitatea admiterii apelului lui Aladov Vitali.

Prin prisma argumentelor aduse, referitor la faptul că, instanța de judecată trebuie să califice faptele sale de asemenea și după articol tentativei de omor, sânt nejustificate, întrucât instanța judecătorească nu poate lua funcțiile acuzatorului de stat, dar examinează cauza penală având în vedere aceea acuzație, pe care o susține la ședința de judecată procurorul.

Concluzia menționată, se bazează inclusiv pe prevederile art. 24 alin.(2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Instanța de apel în conformitate cu cerințele legislației în vigoare corect a aplicat în privința sa amnistia.

6. *Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise reieșind din următoarele considerente.*

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Reieșind din temeiurile de drept ale recursurilor declarate, se reține invocarea incidenței cazurilor de casare prevăzute la pct. 6) și 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că: hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar și respectiv s-a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția și când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire.

Așadar, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, ce au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, în același timp, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din dispozițiile art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art.385 alin.(1) pct.1), 3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul și dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

Reieșind din prevederile art. 394 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicând-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

În speță, Colegiul penal sesizează că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei.

La caz, se reține, că potrivit rechizitoriului inculpatul Vlah Ilia este învinuit în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea armei.*

Prin sentința Judecătorei Comrat sediul Central din 17 septembrie 2021, Vlah Ilia a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub forma de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 200 (două sute) ore.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 23 martie 2022 a fost admis apelul, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și în partea confiscării speciale cu emiterea a unei noi hotărâri în această parte, prin care Vlah Ilia a fost liberat de la executarea pedepsei în baza art. 287 alin. (1) în baza art. 2 Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021. Pistolul de model „Baical” 442, precum și cartușe în cantitate de 9 bucăți, calibrul 9 mm, ce se află la păstrare la Inspectoratul de Poliție Comrat urmează au fost transmise după apartenență proprietarului. În rest, sentința primei instanțe a fost menținută.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală. Potrivit art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept procesuale menționate, Colegiul constată că, instanța de apel rejudecând cauza, analizând probele cercetate de prima instanță, a ajuns la concluzia că, prima instanță ținând cont de refuzul parțial al procurorului de la învinuirea înaintată inculpatului Vlah Ilia în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și demersului procurorului privind recunoașterea lui Vlah Ilia vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, a dat o apreciere corectă probelor administrate și prezentate de către părți și întemeiat a ajuns la concluzia de recalificare a acțiunilor inculpatului Vlah Ilia recunoscându-l vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal lărgit verificând legalitatea și temeinicia deciziei contestate, constată că, instanța de apel menținând soluția primei instanțe de condamnare a lui Vlah Ilia în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, stabilind că, prima instanță corect a recalificat acțiunile Vlah Ilia de la art. 287 alin.(3) Cod penal,

intervenind în sentință doar în partea stabilirii pedepsei și confiscării speciale, a menținut soluția contradictorie a primei instanțe în această parte deoarece prima instanță în partea descriptivă a sentinței n-a constatat fapta comisă de către Vlah Ilia în baza art. 287 alin. (1) Cod penal ca fiind dovedită, indicând că, „Vlah Ilia potrivit rechizitoriului se învinuiește pe faptul că.....”.

Mai mult ca atât, Colegiul penal reține că, potrivit rechizitoriului Vlah Ilia este învinuit în comiterea *huliganismului agravat, cu aplicarea armei*.

Totodată, în susținerea concluziilor sale, instanța de apel pe de o parte indică că, „*este de acord cu concluzia instanței de judecată privind faptul că acțiunile lui Vlah Ilia constituie componenta huliganismului - infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Codul penal*” pe de altă parte a indicat că: „*Cele indicate mai sus, la rândul lor, sunt confirmate de faptul că inculpatul Vlah Iliaa folosit un pistol de luptă de model „Baical-442” pe care îl deținea în mod legal și a tras trei focuri pentru a-l intimida pe Aladov Vitali, precum și în scopul producerii unor deteriorări autoturismului ce îi aparține cu drept de proprietate lui Aladov Vitali.*”.

În continuarea concluziilor sale instanța de apel a indicat că: „*din declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată se prezumă că martorii direct au confirmat acel fapt, că Vlah Ilia la 14 iulie 2017, aflându-se la marginea mun. Comrat, intenționat, din motive huliganice, folosind un pistol de luptă, de model „Baikal 442”, a împușcat în aer o singură dată, prin ce a încălcat grosolan ordinea publică, iar apoi s-au tras două focuri de armă în caroseria mașinii, de model „Toyota Prado”, în cabina căreia se afla partea vătămată Aladov Vitali Gheorghe*”.

Prin urmare, Colegiul lărgit constată că, descriptivul și dispozitivul deciziei contestate, sunt contradictorii.

Alt aspect ce necesită a fi nominalizat, este faptul că, instanța de apel face referire la art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală potrivit căruia, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, fără a ține cont de refuzul parțial al procurorului de la învinuirea înaintată inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și demersul procurorului privind recunoașterea lui Vlah Ilia vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că, prima instanță contradictoriu argumentează că, aplicarea prevederilor art. 361 Cod contravențional (redacția 14.07.2017) ar duce la tragerea repetată a lui Vlah Ilia la răspundere pentru comiterea unor și aceleași acțiuni.

Lecturând decizia, Colegiul penal lărgit statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate și în partea ce privește confiscarea specială a pistolului de model „Baical” 442, precum și 9 cartușe de calibrul 9 mm, conform art.106 Cod penal, *eronat fiind interpretate de către instanța de apel prevederile art.106 alin.(2), lit.a) Cod Penal potrivit cărora, „sânt supuse confiscării speciale bunurile utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni*”. Or, în continuarea concluziilor sale instanța de apel a indicat că: „*că inculpatul Vlah I.....a folosit un pistol de luptă de model „Baical-442” pe care îl*

deținea în mod legal și a tras trei focuri pentru a-l intimida pe Aladov Vitali, precum și în scopul producerii unor deteriorări autoturismului ce îi aparține cu drept de proprietate lui Aladov Vitali”.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Totodată, instanța de recurs nu poate reține ca fondate, nici concluziile primei instanțe, motivarea căreia este contradictorie.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursurile ordinare declarate la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Covaliov Vitali în numele părții vătămate Aladov Vitali și de către inculpatul Vlah Ilia.

Casează, total, decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 martie 2022, în cauza penală privindu-l pe **Vlah Ilia xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Comrat, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată la **15 decembrie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie